

Датум на стапување во сила	11.12.2024
Ажурирања	1

Модел за организација, управување и контрола
согласно Законодавната уредба 231/2001

Прилог 1

**Етички кодекс на
Групацијата TESSYA**

ЕТИЧКИ КОДЕКС НА ГРУПАЦИЈАТА TESYA

СОДРЖИНА:

Вовед.....	2
1. Опсег на примена и приматели	3
2. Изјава за мисијата и основните начела	3
3. Правила на однесување.....	5
3.1 Општи правила	5
3.2 Посебни правила	7
3.2.1 Вработени.....	7
3.2.2 Клиенти	8
3.2.3 Добавувачи.....	9
3.2.4 Органи и јавни службеници	9
3.2.5 Заедница и животна средина.....	11
3.2.6 Акционери, контролни тела и надзорни органи.....	11
3.2.7 Финансиски институции.....	12
4. Спроведување и усогласеност со Кодексот	13
5. Прекршување на Кодексот и казнен систем.....	14

Вовед

За постигнување на своите цели, Групацијата TESYA (порано Групацијата Tesa и, во понатамошниот текст, наречена и „TESYA“ или „Групацијата“, освен ако не е поинаку наведено) се обврзува да дејствува со најголема транспарентност и јасност на сите организациски нивоа и со ова ја манифестира оваа посветеност со усвојување на овој Етички кодекс (во натамошниот текст: „Кодекс“), со кој се утврдуваат етичките стандарди кон кои Групацијата се стреми и однесувањето кон кое сите Приматели мора да се придржуваат.

Овој Етички кодекс е изготвен во согласност со прописите што се однесуваат на Групацијата и најдобрите национални и меѓународни практики за човекови права, општествена одговорност и корпоративно управување и има за цел да ги сумира – земајќи ја предвид Законодавната уредба бр. 231 од 2001 година – правилата на однесување кои Групацијата ги усвојува како основа за водење на својата дејност.

---

¹ Терминот „Групација TESYA“ се однесува на Tesya S.p.A. (поранешна Tesa S.p.A.) и нејзините подружници согласно член 2359 од италијанскиот Граѓански законик како и други подружници согласно член 26 од Законодавната уредба бр. 127 од 9/4/1991 година.

Затоа, усвојувањето на овој Кодекс има за цел да ги исполни барањата и очекувањата на сите внатрешни и надворешни чинители на Групацијата (вработени, акционери, клиенти, добавувачи, државни органи итн.), со цел да се формира транспарентна рамка насочена кон усогласеност со етичките стандарди и стандардите за однесување, што се карактеризира со извонредност и доверливост.

Кодексот е изработен како гаранција за доверливост, заштитувајќи ги имотот и угледот на Групацијата и ги содржи начелата и правилата на однесување што секој вработен и/или изведувач – на секое ниво – треба да ги почитува во однос на сите поединци кои имаат деловни односи со Групацијата, независно дали се внатрешни или надворешни лица.

1. Опсег на примена и приматели

Начелата и одредбите на Кодексот претставуваат илустративни описи на барањата за посветеност, коректност и лојалност што треба да го карактеризираат извршувањето на должностите и однесувањето на работното место. Начелата и одредбите на Кодексот се применуваат на:

- Вработените во Групацијата („Вработени“), т.е. сите оние кои вршат – дури и де факто – управувачки, административни, насочувачки или контролни функции во Групацијата или во една од нејзините автономни организациски единици; сите лица поврзани со работни односи со Групацијата TESSA; сите оние кои работат за Групацијата, без оглед на природата на односот што ги врзува за неа;
- сите оние со кои Групацијата работи, секој во рамките на нивните индивидуални функции и улоги (на пр. добавувачи, клиенти, јавни органи итн.). Сите страни наведени погоре во понатамошниот текст заеднички се нарекуваат „Приматели“.

TESSA ќе ги извести сите Приматели за должностите наведени во Кодексот користејќи соодветни средства, како и ќе побара усогласување со преземање соодветни мерки во случај на неусогласеност.

Усогласеноста на Примателите со Кодексот, секој во рамките на нивните индивидуални функции и одговорности, е од клучно значење за ефикасноста, доверливоста и угледот на TESSA – фактори кои се суштински за успехот на Компанијата и за подобрување на општествениот контекст во кој таа работи. TESSA се обврзува да се погрижи примателите да бидат запознаени со Кодексот и внимателно да ја следат усогласеноста со Кодексот, воспоставувајќи соодветни средства и постапки за информирање, спречување и контрола, обезбедувајќи транспарентност во работењето и однесувањето и преземајќи корективни мерки доколку е потребно.

2. Изјава за мисијата и основните начела

Групацијата TESSA е посветена на развој, спроведување и континуирано

подобрување на нејзините различни деловни практики и на вклучување на сите свои луѓе во потребата да ја продолжи мисијата што секоја компанија од Групацијата TESYA ја препозна и утврди во својата област на дејност.

Спроведувајќи ги своите активности, Групацијата TESYA препозна одредени основни начела кои ги водат нејзиното однесување и деловни односи - на сите нивоа - и ги карактеризираат нејзините дејности.

Законитост

TESYA ја препознава усогласеноста со важечките закони и прописи како основно начело. Од Примателите се бара, при извршувањето на нивните индивидуални функции и извршувањето на нивните соодветни дејности, да ги почитуваат сите прописи утврдени во правните системи во кои работат, како и со одредбите од овој Кодекс и Организациски, управен и контролен модел согласно до Уредбата 231/2001 (доколку има).

Интегритет

Однесувањето на TESYA се карактеризира со морален интегритет, транспарентност и вредности како што се чесноста, коректноста и добронамерноста. TESYA отфрла секаква форма на дискриминација што се заснова на сексуална ориентација, раса, национално или социјално потекло, јазик, религија, политичко убедување, возраст, здравствена состојба или поврзаност со политички или синдикални здруженија, освен ако е изречно утврдено со важечките прописи.

Транспарентност

TESYA одржува односи засновани на транспарентност, споделување информации, знаење, искуство и професионални вештини и внатре и, каде што е соодветно, надвор од Групацијата.

Одговорност

Секој Примател треба да ги извршува своите должности и услуги со ентузијазам, посветеност, ефикасност и коректност. Работејќи во хармонија со своите колеги, треба најдобро да ги искористи ресурсите кои му се на располагање и да ги преземе одговорностите поврзани со неговиот статус или улога, со цел да им обезбеди максимално задоволство на клиентите и да ги постигнат целите на Групацијата TESYA.

Коректност

Сите дејности и операции што ги спроведува и води секој од Примателите при извршувањето на својата функција или задача ќе се засноваат на заштита на TESYA и одржување на нејзината законитост во согласност со внатрешните постапки и важечките прописи.

Примателите нема да користат никакви информации, стоки или опрема што им се ставени на располагање додека ја извршуваат својата функција или задача за лични

цели, освен како што е предвидено и дозволено според внатрешните постапки.

Ниту еден Примател нема да прифати или да се вклучи во какво било лобирање, давање препораки или поднесување пријави - без разлика дали во свое име или во име на други - што може да биде штетно за TESSA или да произведе несоодветна предност лично за нив, за TESSA или за трети страни; секој Примател исто така ќе одбие и нема да дава никакви несоодветни понуди на пари или други погодности.

Извонредност

Од секој Примател се очекува да се стреми кон извонредност и развој на иновативни решенија во сите сфери на дејствување и да поттикнува и да го следи највисокото ниво на иновации, во согласност со стратешкиот план на Групацијата.

Заштита на животната средина

Сите активности и операции мора да бидат насочени кон заштита на животната средина – следејќи ги упатствата на Групацијата – на начин кој ја зачувува животната средина и го оптимизира и ограничува користењето на природните ресурси, со цел да се заштитат идните генерации.

Здравје и безбедност

Во рамките на своите активности, TESSA се стреми кон зачувување на здравјето и безбедноста на Примателите, обезбедувајќи работна средина која е во согласност со важечките здравствени и безбедносни прописи и обезбедувајќи ги сите неопходни превентивни мерки против несреќи и болести при работа. Дополнително, Групацијата TESSA е посветена да ги информира Примателите за ризиците со кои може да се сретнат при извршување на нивните различни професионални активности. Од друга страна, пак, секој е повикан да одржува безбедна и здрава работна средина.

3. Правила на однесување

Од Примателите на овој Кодекс се бара да се однесуваат на начин кој е во согласност со важечките закони и прописи и со одредбите утврдени во овој Кодекс и во Моделот за организација, управување и контрола согласно Уредбата 231/2001 (ако постојат). Исто така, се надеваме дека Примателите, при извршувањето на нивните активности, ќе ги преземат сите неопходни мерки на претпазливост за да се осигураат дека тие не се директно или индиректно вклучени во операции кои можат да бидат штетни за самата Групација, без разлика дали тоа е за нивен личен интерес или за интересите и/или во корист на компаниите на Групацијата.

3.1 Општи правила

TESSA ги остварува и одржува деловните односи во согласност со следните општи начела на однесување.

Заштита на конкуренцијата

TESYA препознава дека фер и правична конкуренција е клучен елемент во развојот на бизнисот. Забрането е прибирање податоци за конкурентите со незаконски или неетички средства.

Корпоративни средства

Транспарентноста на сметководството, како и водењето на сметководствената евиденција во согласност со начелата точност, комплетност, јасност, прецизност и усогласеност со важечките регулативи се основните предуслови за ефикасен систем за обелоденување на финансиите.

Соодветната придружна документација за секоја трансакција мора да се чува во досие, за да се олесни водењето на сметките, следливоста на трансакцијата и идентификацијата на каква било обврска.

Според критериумите утврдени со закон и врз основа на важечките сметководствени начела, секоја операција или трансакција мора да биде законска, овластена, проверлива, конзистентна и пропорционална.

Конфликти на интереси

Сите избори и преземени дејствија од страна на Примателите мора да бидат насочени кон унапредување на општествениот развој и избегнување на какви било потенцијални конфликти на интереси.

Примателите не смеат да учествуваат или да соработуваат на кој било начин во која било трансакција, финансиска операција или инвестиција извршена од TESYA од која можат да добијат личен надомест или друга недоговорна предност, освен ако не се изрично овластени од самата TESYA, и не смеат да вршат деловни или други професионални активности кои се во конфликт со интересите и целите што ги следи TESYA и кои се наведени во овој Кодекс.

Парични текови

Во земјите во кои работи, TESYA ги врши своите активности во целосна согласност со локалните прописи против перење пари, онаму каде што постојат, како и со одредбите издадени од надлежните органи, вклучувајќи ги и оние во врска со сторени терористички кривични дела.

За таа цел, Примателите се обврзани да избегнуваат да вршат трансакции кои се сомнителни во смисла на коректност или транспарентност, како и со договорни страни поврзани со терористички здруженија.

Особено, во рамките на нивните активности и функции, Примателите мора:

- да се однесуваат соодветно;
- да обезбедат комплетност и јасност на сите дадени информации;
- да обезбедат дека секоја операција и трансакција е легална, овластена, соодветно евидентирана и придружена со соодветни документарни докази за да се овозможи следење на трансакцијата во секое време.

Управување со информации

Од Примателите се бара да одржуваат најголема доверливост во однос на информациите добиени во врска со нивната работа и договорните односи, вклучително во поглед на членовите на семејството, состанарите, соработниците и кој било друг кој е во доверлив однос со Примателите.

Секое лице кое ќе дознае за доверливи и/или привилегирани информации, врз основа на нивната професионална активност или вработување во TESYA, не смее да ги користи за друга цел освен за обично извршување на своите професионални должности.

Во согласност со политиките на компанијата и во целосна согласност со релевантните прописи, целиот персонал мора да ги третира сите доверливи информации и лични податоци со строго почитување на доверливоста и заштита на приватноста.

3.2 Посебни правила

Овој дел ги вклучува стандардите на однесување што различните страни мора да ги одржуваат за да бидат во согласност со вредностите и стилот на TESYA.

3.2.1 Вработени

Вреднување на човечките ресурси

TESYA ја препознава клучната улога на човечките ресурси и верува дека главниот фактор за успех на секоја компанија е претставен преку професионалниот придонес на нејзините луѓе, во рамки на меѓусебна лојалност и доверба.

Луѓето се суштински елемент во постоењето на секоја организација. Имајќи го ова на ум, Групацијата TESYA посветено работи на развој на вештините и компетенциите на целиот свој внатрешен персонал и го поттикнува истиот пристап кај сите оние кои се надвор од Групацијата и се во контакт со неа. TESYA поттикнува опуштена и колаборативна работна средина, отфрлајќи секако однесување што е во спротивност со начелата вклучени во овој Кодекс.

Избор и управување со вработени

TESYA се воздржува од каква било форма на дискриминација на вработените. Според тоа, процесот за избор на вработени го заснова на соодветноста на

профилите на кандидатите со очекуваните профили и со потребите на компанијата, почитувајќи ги еднаквите можности за сите засегнати страни, врз основа на објективноста, споредбата, транспарентноста и следливоста на документацијата според постоечките постапки на компанијата, обезбедувајќи еднакви можности и спречување на каква било форма на фаворизирање или дискриминација .

Во процесите на оценување, обука и развој на вработените, како и во фазата на избор, одлуките се носат врз основа на оценување на компетентноста, работните вештини и склоноста кон отворените работни позиции.

Управување со корпоративните средства

Распределбата на алатките на компанијата мора да биде исклучиво поврзана со извршувањето на работните активности.

Вработените на кои им се доверени корпоративните средства се одговорни за чување, одржување и заштита на средствата на Групацијата што им се доделени како дел од нивната работа и се должни да ги користат правилно и во согласност со корпоративниот интерес, спречувајќи каква било неправилна употреба што е во спротивност со важечките прописи или што може да се покаже како штетна за Групацијата.

Вработените се овластени да ја користат ИТ-опремата на компанијата и интернет врските само за цели поврзани со нивната работа и им е забрането да чуваат лични документи или програми, чија инсталација не е овластена, е спротивна на законот или ги нарушува правата на интелектуална сопственост на трети страни, на компјутерите на Групацијата или на друга ИТ-опрема.

Сите вработени се обврзани да обезбедат усогласеност со прописите за правата на трети страни во врска со интелектуалната сопственост, како што се авторските права, и не смеат да продолжат со неовластена репродукција и/или репродукција што не е дозволена со договори за лиценца со добавувачи на софтвер или друг материјал заштитен со авторски права. Затоа, софтверот и базите на податоци заштитени со авторски права не смеат да се репродуцираат дури ни за лична употреба, со исклучок на правење резервни копии.

Соработка и споделување

Соработката и споделувањето се сметаат за релевантни однесувања во рамките на Групацијата, бидејќи овозможуваат добро избалансирана и стимулирачка работна средина, заснована на заемна доверба и почит. Ова развива позитивна клима на соработка во рамките на организацијата, која овозможува разумни и делотворни решенија за проблемите со кои се среќаваат вработените за време на работните активности. Секој треба да настојува да придонесе за извршување на управувачките активности, за подобрување на оперативната ефикасност и за постигнување на извонредност во работата.

Подароци и погодности

Вработените во TESYA и нивните блиски членови на семејството не смеат да примаат или нудат пари, подароци, услуги или погодности од/на трети лица (државни органи, клиенти, добавувачи итн.), со цел да стекнат противправна корист лично за себе или за компанијата .

Секое дело на комерцијална учтивост мора да биде од скромна вредност и не смее да ги крши законите или да изгледа несоодветно. Не смеат да се нудат или прифатат готовина или други погодности што би можеле да се толкуваат како форма на поткуп.

3.2.2 Клиенти

Квалитет и ефикасност на понудените производи и услуги

Извонредноста на производите и услугите на TESYA се заснова на тоа што во фокусот се секогаш клиентите и подготвеноста да се исполнат нивните барања. Нашата цел е да обезбедиме навремено, стручно и вешто решение за барањата на нашите клиенти, насочувајќи го нашето однесување кон коректност, учтивост и соработка. Договорите со клиентите се засноваат на јасност и едноставност и се избегнува употреба на какви било измамнички практики, со цел да се создаде солидна врска инспирирана од општите вредности: чесност, коректност и професионализам.

Безбедност и иновативност на производите

Тековниот фокус на TESYA е да понуди иновативни и сигурни производи. Ги снабдува клиентите со сите алатки што им се потребни за да ги користат понудените производи целосно безбедно, така што им дава информации за нивните карактеристики и сите ризици поврзани со нивната употреба.

Подароци и погодности

TESYA не дозволува каков било вид подароци, парични дарови и/или погодности кои се нудат или добиваат – директно или индиректно – на/од клиенти (пари, предмети, услуги, поволности или други погодности) кои би можеле да се протолкуваат од непристрасен набљудувач дека се насочени кон стекнување корист – дури и нефинансиска – што е во спротивност со обврзувачките закони и прописи или со начелата на овој Кодекс.

3.2.3 Добавувачи

Добра волја

Групацијата TESYA воспоставува долгорочни односи со своите добавувачи, така што го заснова секој договор на коректност и транспарентност и бара од нив да работат на доследен начин со почит кон луѓето и кон околината.

Избор на добавувачи

Изборот на добавувачи, како и купувањето на стоки и услуги од секаков вид, вклучително и финансиски, се врши врз основа на објективни проценки, имајќи ги предвид конкурентноста, репутацијата, квалитетот, корисноста, цената, распоредот на снабдување, исправноста и способноста да се гарантира ефективна постојана поддршка.

Усогласеност со етичките принципи

TESYA бара од добавувачите да се усогласат со начелата содржани во овој Кодекс и со корпоративните упатства. Групацијата се обврзува да побара од своите

добавувачи, онаму каде што е соодветно, дополнителни општествени услови (на пр., придржување до системите за управување) и усогласеност со прописите во соодветната област.

Групацијата очекува нејзините добавувачи да се однесуваат соодветно и во согласност со одредбите на законот и на овој Кодекс, со посебен акцент на усогласеноста со постапките и добрите практики во областа на етиката, здравјето и безбедноста на работното место и почитувањето на животната средина.

Подароци и погодности

TESYA не дозволува никаков вид подароци, парични дарови и/или погодности понудени или примени – директно или индиректно – до/од добавувачи (пари, предмети, услуги, поволности или други погодности) кои би можеле да бидат протолкувани од непристрасен набљудувач дека се насочени кон стекнување корист– дури и нефинансиска – што е во спротивност со обврзувачките закони и прописи или со начелата на овој Кодекс.

3.2.4 Органи и јавни службеници

Односите на TESYA со националните, европските и меѓународните органи, како и со јавните службеници или лицата што се носители на јавна функција – т.е. со органите, претставниците, агентите, членовите, вработените, консултантите, лицата носители на јавни функции или услуги на јавни институции, јавна администрација, јавни органи, вклучително и финансиски, на локални, национални или меѓународни јавни органи или компании („јавни службеници“) – се вршат во целосна согласност со тековните регулативи, како и со посебни постапки одобрени од TESYA за оваа намена и врз основа на општите начела коректност и лојалност.

Во никој случај не е дозволено да се ветуваат или да им се даваат на јавните службеници суми на пари или други погодности насочени кон промовирање или фаворизирање на интересите и/или стекнување корист за TESYA.

Забрането е секакво однесување што може да претставува коруптивно дело. Слично на тоа, секое лице кое прима или има сознанија за каков било обид за изнуда од јавен службеник мора да го пријави ова кај својот претпоставен.

Вработените мора да го информираат својот претпоставен за сите преземени деловни односи или финансиски активности со јавни службеници. Имајќи го предвид горенаведеното, ниту еден вработен не смее:

- да дава или ветува подароци, пари или други погодности на таквите страни на таков начин што ќе влијае на непристрасноста на нивното професионално расудување; дозволени се само подароци со скромна вредност и подароци од учтивост во вообичаените граници и под услов да се од природа што не го оштетува имиџот на TESYA (како што е опишано погоре);
- да испраќа лажни или умешно преиначени документи, потврдувајќи непостоечки барања или давајќи лажни гаранции;
- непрописно да стекне кој било друг вид добивка (на пр. лиценци, овластувања,

ослободување од давачки, вклучително и придонеси за социјално осигурување) со какви било средства што вклучуваат трикови или измама (на пр. испраќање лажни документи или документи кои потврдуваат невистинити работи);

- да се вклучува во финансиски активности, да нуди или доделува работни позиции на поединци во професионален капацитет, да дава или ветува подароци, пари или други погодности – како што се, но не ограничувајќи се на, вработување или ветувања за вработување – на јавни службеници вклучени во управни постапки што може да резултираат со корист за TESSA;
- непрописно да прима донации, финансии, субвенционирани заеми или други субвенции од ист вид, без разлика на тоа како се нарекуваат, од јавни органи, со користење или поднесување лажни или погрешни документи или со изоставање на бараните информации;
- да користи донации, грантови или финансии за цели различни од оние за кои тие се доделени;
- да разменува информации за производите и услугите со учесниците на какви било јавни тендери или процеси;
- да ја менува функционалноста на компјутерот или електронскиот систем што припаѓа на кој било јавен орган или да манипулира со податоците содржани во него со цел да стекне неоправдана добивка или на кој било начин да фалсификува, менува или испушта податоци и/или информации со цел да стекне неправедна предност или која било друга корист за Групацијата.

Кога се смета за соодветно, TESSA може да поддржи програми на јавните органи насочени кон обезбедување услуги и придобивки за заедницата, како и активности на фондации и здруженија, секогаш во согласност со тековните прописи и начелата вклучени во овој Кодекс.

Ниту еден Примател не може да обезбеди финансирање или донации во име на TESSA на политички партии, организации или кандидати, или на синдикати.

Доколку има истраги или ревизии од страна на јавните органи, однесувањето на Групацијата ќе биде водено од начелата неспротивставување и транспарентност.

Секое поттикнување на лице да не дава изјави или да дава лажни изјави пред судските органи, со насилство, закани или со нудење или ветување пари или други погодности, ќе се смета за повреда, не само на законот, туку и на овој Кодекс.

3.2.5 Заедница и животна средина

Развивање на општествениот и граѓанскиот контекст

TESYA учествува конструктивно и одговорно во животот на заедниците во кои работи. Ова учество значи, пред сè, грижа за одржување, создавање и развој на работни места поврзани со дејноста на TESYA, а преку неа и со дејноста на нејзините партнери. Тоа значи и создавање богатство, подигање на квалитетот на животот, плаќање даноци и социјални придонеси и строго почитување на законите и прописите. Преку иновации и финансиска успешност, TESYA придонесува за развојот на компанијата и општествениот и граѓанскиот контекст, со што придонесува за борба против невработеноста.

Заштита на животната средина

TESYA дејствува со цврсто уверување дека животната средина е богатство што треба да се чува за доброто на сите и е инспирирана од начелата за одржливост и заштита на животната средина. Таа отсекогаш ја препознава големата вредност на заштитата на животната средина, вклучително и во однос на визијата за одржлив територијален развој. Во согласност со националните и регионалните регулативи, Групацијата посветено се грижи сите нејзини активности да се спроведуваат на начин кој целосно ја почитува животната средина, сведувајќи ги на минимум директните и индиректните влијанија од нејзините активности врз животната средина, со цел да се зачува природната средина за идните генерации.

Односи со медиумите

За да се зачува нејзиниот имиџ и точноста на дадените информации, никој не смее да дава интервјуа на надворешни страни или да дава какви било изјави што содржат информации за Групацијата TESYA чие објавување може да ѝ нанесе штета на Групацијата.

Односите со печатот, телевизијата и, воопшто, со масовните медиуми, национални и странски, треба да ги одржуваат исклучиво овластени претставници на компанијата или лица овластени од нив.

3.2.6 Акционери, контролни тела и надзорни органи

Односите на Групацијата TESYA со нејзините акционери, контролни тела и надзорни органи се одликуваат со најголема посветеност, професионалност, транспарентност, соработка, услужливост и целосно почитување на нивната институционална улога, брзо и навремено извршување на сите упатени барања или

формалности.

3.2.7 Финансиски институции

Транспарентност на информациите

Групацијата TESSA гарантира дека информациите побарани од финансиските институции се точни и навремени, така што нивната инвестициска одлука се заснова на вистински приказ за финансиската, економската и имотната состојба на Групацијата TESSA.

Исполнување на обврските

Во замена за добиеното финансирање, Групацијата TESSA ги почитува своите обврски кон работодавачите и навремено ги исполнува договорените рокови.

4. Спроведување и усогласеност со Кодексот

Усогласеноста со начелата на Кодексот ќе се смета за суштински дел од договорните обврски на Примателите кон Групацијата според и во согласност со важечките прописи.

Со цел да се обезбеди усогласеност со начелата вклучени во овој Кодекс, TESSA се обврзува да обезбеди:

- максимално ширење и свесност за Кодексот;
- доследно толкување и спроведување на Кодексот;
- вршење проверки во однос на пријавите за прекршување на Кодексот и примена на санкции во случај на прекршување;
- спречување и сузбивање на каква било форма на одмазда против оние кои придонесуваат за спроведување на Кодексот;
- ажурирање на Кодексот врз основа на барањата што се појавуваат од време на време, вклучително и во однос на гореспомнатите активности.

Одговорноста за спроведување на начелата и содржината на Кодексот ја има првенствено менаџментот, преку преземање одговорност како на внатрешно, така и на надворешно ниво, преку зајакнување на довербата, кохезијата и тимскиот дух, како и со давање пример за нивниот персонал и, воопшто, за сите оние со кои Групацијата соработува, првенствено преку сопственото однесување и насочувајќи ги да се усогласат со Кодексот и охрабрувајќи ги да поднесуваат прашања и предлози во врска со конкретни одредби.

Откривањето и следењето на усогласеноста со Кодексот му се доверени на Одделот за човечки ресурси во секоја компанија на Групацијата, кому му се доделени следните задачи, во соработка со Надзорниот одбор на секоја компанија на Групацијата, онаму каде што постои:

- промовирање примена на Кодексот;
- известување и предлагање корисни иницијативи за зголемено ширење и свесност за Кодексот, исто така со цел да се спречи повторување на докажани прекршувања;
- промовирање посебни програми за комуникација и обука;
- спроведување истраги врз основа на пријави за можни прекршувања на Кодексот и започнување соодветни проверки;
- преземање дејствија, според нивната специфична експертиза, кога има информации за можни прекршувања на Кодексот за кои се смета дека не биле соодветно решени или за одмазда претрпена од лицето што ги пријавило;
- известување на надлежните супервизори за резултатите од проверките кои се важни за преземање на какви било мерки поврзани со санкции и информирање на соодветните линиски/обласни супервизори.

Сите пријави за прекршување на начелата наведени во овој Кодекс треба да бидат составени со претпоставките, методите и каналите што ги обезбедуваат компаниите на Групацијата и да бидат обелоденети и преку интранетот на компанијата, за оние кои имаат пристап до него, како и на посебно наменет дел од веб-страницата на

секоја компанија.

Сите пријави за прекршување на начелата наведени во овој Кодекс се испратат на е-пошта: ethics@teknoxgroup.com

5. Прекршување на Кодексот и казнен систем

Непочитувањето на правилата на однесување утврдени во Етичкиот кодекс од страна на вработените претставува прекршување на обврските кои произлегуваат од работниот однос и доведува до примена на дисциплински санкции.

Санкциите се применуваат во согласност со законот и колективниот договор и се сразмерни на природата и тежината на прекршокот.

Истрагата за горенаведените прекршоци, водењето дисциплинските постапки и изрекувањето санкции остануваат да бидат одговорност на назначените и делегираните корпоративни функции.

Прекршувањата на Етичкиот кодекс од страна на поединечни директори или контролни тела се разгледуваат, во случај на директори, од целиот Управен одбор а, во случај на членови на контролното тело, од контролното тело.

Секое однесување што ги прекршува одредбите од овој Кодекс од страна на другите вработени во TESSA и, воопшто, од страна на сите оние со кои Групацијата TESSA соработува, може да резултира, во најсериозните случаи, со раскинување на договорниот однос, не доведувајќи во прашање какво било барање за компензација, доколку таквото однесување ѝ предизвика штета на Групацијата TESSA.